

Zajęcia fakultatywne: 3 ECTS, konwersatorium, 30 h, 2023/2024

1	Nazwa zajęć po polsku i angielsku	„Panny dworskie” Diego Velazqueza – obraz filozoficzny "Courtly Virgins" by Diego Velazquez - a philosophical painting
2	Imię i nazwisko wykładowcy, tytuł/stopień naukowy	Maciej Teodor Kociuba Dr hab. adiunkt
3	Język wykładowy	polski
4	Strona WWW	
5	Semestr	I (zimowy)
6	Godzinowe ekwiwalenty punktów ECTS	<p>Godziny kontaktowe (z udziałem nauczyciela akademickiego) Konwersatorium 30h Konsultacje i zaliczenie 3h Łączna liczba godzin z udziałem nauczyciela akademickiego 33h Liczba punktów ECTS z udziałem nauczyciela akademickiego 1,1</p> <p>Godziny niekontaktowe (praca własna studenta) Studiowanie literatury 27 Przygotowanie się do zaliczenia 30 Łączna liczba godzin nie kontaktowych 57 Liczba punktów ECTS za godziny niekontaktowe 1,9</p> <p>Sumaryczna liczba punktów ECTS 3</p>
7	Wymagania wstępne	Bez wymagań wstępnych
8	Opis zajęć	<p>W ramach fakultetu analizie poddany zostanie obraz hiszpańskiego malarza Diego Velazqueza – „Panny dworskie” („Las Meninas”). Nie ma chyba drugiego dzieła plastycznego, które wzbudziłoby tak wielkie zainteresowanie i zaowocowała tak wieloma interpretacjami. Na temat zawartości treściowej i formy tego obrazu pisali nie tylko teoretycy sztuki i krytycy, ale także filozofowie, semiotycy, kulturoznawcy. Jeden z najwybitniejszych filozofów współczesności – Michel Foucault - uczynił to płótno punktem wyjścia w swojej najważniejszej książce pt.: „Słowa i rzeczy. Archeologia nauk humanistycznych”. Hermeneutyka, którą tu się podejmuje ma za zadanie odwołać się do najważniejszych pozycji w ogromnej i wciąż rosnącej literaturze przedmiotu, ale głównym zadaniem będzie rozszyfrowanie samego obrazu, jego struktury formalnej i przekazanych przez autora treści. Podjęte zostaną kwestie szczegółowe, ale i ogólne, np. problem relacji pomiędzy poznaniem opartym na pojęciach (dyskursywnym) a poznaniem opartym na obrazach.</p>
9	Zakres tematów	<ol style="list-style-type: none"> 1) „Las Meninas” – treść przedstawienia 2) Diego Velazquez, jego epoka i twórczość. 3) Struktura formalna obrazu. 4) Perspektywa renesansowa i „odwrócona” perspektywa ikon. 5) Od perspektywy dookolnej (wszechwidzenia) do wszechwidzy. 6) Analiza czynników, które sprawiły, że obraz wciąż niepokoi i

		<p>prowołuje filozofów do nowych interpretacji.</p> <p>7) „Panny dworskie” w ujęciu Michela Foucault.</p> <p>8) Rola wstępnego eseju w książce „Słowa i rzeczy”</p> <p>9) Las Meninas jako obraz autotematyczny, obraz stanowiący rodzaj wypowiedzi o samym malarstwie i sztuce przedstawiania.</p> <p>10) Poznanie obrazowe jako przykład holistycznego pojmowania procesów poznawczych.</p> <p>11) „Przezierność” i polisemia w malarstwie.</p> <p>12) Obraz plastyczny jako impuls do podjęcia dyskursu interpretacyjnego.</p> <p>13. Wieloznaczność dzieła plastycznego i wieloznaczność tekstu pisanego.</p> <p>14. Język dyskursywny – zdolność do narracji obrazowej (ekfrazy)</p> <p>15. Piotr Francuz: koncepcja „imagii” - neurokognitywnej teorii obrazu.</p>
10	Literatura (z podziałem na obowiązkową i uzupełniającą)	<p>Literatura obowiązkowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Andrzej Witko, Tajemnica „Las Meninas”, Wydawnictwo AA, Warszawa 2020. (Antologia tekstów nt. obrazu Velazqueza) (jeden wybrany przez studenta esej) 2) M.Kociuba, Antropologia poznania obrazowego, Rola obrazu i dyskursu w poznawczym ujmowaniu świata, Wydawnictwo UMCS, Lublin 2010, Wybrane fragmenty dotyczące „Las Meninas” <p>Literatur uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 3) Zbigniew Ambrożewicz, Widzialność niewidzialnego. Las Meninas Diega Velazqueza, w: Przegląd Filozoficzny – Nowa Seria; R.22 2013, Nr 1 (85).
11	<p>Efekty uczenia się z przyporządkowaniem do efektów uczenia się kierunkowych</p> <p>(w przypadku zajęć dedykowanych kreatywności społecznej efekty zajęć należy przyporządkować do efektów kierunkowych kreatywności; w przypadku zajęć niededykowanych, efekty zajęć powinny być przyporządkowane do efektów kierunkowych również innych kierunków)</p>	<p>Wiedza:</p> <p>W1, zna i rozumie terminologię za pomocą której opisuje się strukturę kultury zachodniej Filozofia I st.: K_W02 Filozofia II st.: K_W06, K_W08 Kreatywność społeczna: K_W02; K_W03</p> <p>W2, zna i rozumie historyczne przemiany w sposobach opisu różnych artefaktów kulturowych w tym malarstwa.</p> <p>Filozofia I st.: K_W03, K_W04, K_W08 Filozofia II st : K_W01, K_W03, K_W04, K_W05 Kreatywność społeczna: K_W03, K_W04, K_W06</p> <p>W3, zna wybrane koncepcje, stanowiska i teorie opisujące rozwój malarstwa europejskiego. Filozofia I st.: K_W03, K_W04, K_W08 Filozofia II st : K_W03, K_W04, K_W06 Kreatywność społeczna: K_W06</p> <p>Umiejętności:</p> <p>U1, potrafi brać udział w dyskusjach na temat specyfiki rozwoju malarstwa zachodniego.</p>

		<p>Filozofia I st.: K_U06, K_U13 Filozofia II st.: K_U02, K_U06, K_U14 Kreatywność społeczna: K_O08 U2, potrafi analizować typowe zagadnienia w dziedzinie teorii sztuki. Filozofia I st. : K_U01, K_U02, K_U03, K_U04 Filozofia II st.: K_U01, K_U02, K_U04 Kreatywność społeczna: K_U01</p> <p>Kompetencje społeczne: K1, docenia i promuje europejskie dziedzictwo kulturowe. Stopień I: K_K02 Stopień II: K_K02 Kreatywność społeczna: K_K03 K2, jest nastawiony na pogłębianie własnej wiedzy dotyczącej historii sztuki zachodniej Stopień I: K_K01 Stopień II: K_K01 Kreatywność społeczna: K_K01</p>
12	Sposób weryfikacji efektów uczenia się (oddzielnie dla każdego efektu)	<p>W1, zaliczenie ustne, aktywność w trakcie zajęć W2, zaliczenie ustne, aktywność w trakcie zajęć W3, zaliczenie ustne, aktywność w trakcie zajęć U1, zaliczenie ustne, aktywność w trakcie zajęć U2, zaliczenie ustne, aktywność w trakcie zajęć U3, zaliczenie ustne, aktywność w trakcie zajęć K1, zaliczenie ustne, aktywność w trakcie zajęć K2, zaliczenie ustne, aktywność w trakcie zajęć</p>
13	Metody dydaktyczne	Metoda podająca (wykład); dyskusja nad wybranymi zagadnieniami.
14	(1) Metody oceniania (2) Kryteria oceniania	<p>1) Zaliczenie ustne, ocena bieżącej aktywności w czasie zajęć 2) Obecność na zajęciach. Aktywność i bieżące przygotowanie do zajęć</p>